

DAN SOCIU

Dan SOCIU (20 mai 1978, Botoșani), scriitor român. A lucrat ca jurnalist la publicațiile *Curierul de Botoșani*, totb.ro și secretar general de redacție la *Șapte seri*; redactor de carte și corector la editurile Polirom, Cartea Românească, Nemira, Trei, Litera. A tradus piese de teatru (dintre care două de Arthur Miller), un volum de strategie militară de John Lewis Gaddis și peste 20 de romane (autori ca Hemingway, Jack Kerouac, Philip K. Dick, Chuck Palahniuk), dar și cărți de poezie (Seamus Heaney, Charles Bukowski și ee.cummings) și poeziile a peste 30 de poeți americani și englezi.

A publicat poezii și proză în zeci de antologii și reviste românești și internaționale, cum ar fi *Circumference* (University of Columbia), *eXchanges* (University of Iowa), *2 Bridges* (New York City College of Technology), și a fost invitat ca artist în rezidență la Akademie Schloss Solitude – Stuttgart, Omi – New York și Wiesbaden.

Volume: *borcane bine legate, bani pentru încă o săptămână*, Junimea, 2002 (Premiul Național „Mihai Eminescu” pentru debut); *Fratele păduche*, Vinea, 2003; *cîntece eXcesive*, Cartea Românească, 2005 (Premiul Uniunii Scriitorilor din România); *Urbancolia* (roman), Polirom, 2008; *Nevoi speciale* (roman), Polirom, 2008; *Pavor nocturn*, Cartea Românească, 2011; *Combi-nația* (roman), CDPL, 2012; *Poezii naive și sentimentale*, Cartea Românească, 2012 (Premiul Radio România Cultural); *Mouths dried with hatred*, Longleaf Press, University of Virginia, 2012; *Urbanjolia*, Plato Books, Belgrad, 2016; *Vino cu mine știu exact unde mergem*, Tracus Arte, 2013 (Premiul Radio România Cultural, Premiul revistei *Observator cultural* „Andrei Bodiș”); *Vino cu mine știu exact unde mergem* (antologie de poezie), Polirom, 2014; *Uau!*, Polirom, 2019.

„Apreciez mult la Sociu cum funcționează dialectica detaliu – construcție. E oricum remarcabil (dat fiind detaliul că e poet) cum lucrează în regim de proză pe secvențe scurte: economic, fără a scinda direcția, alternînd efectele fără a da în stridentțe.”

Mihai IOVĂNEL

CARTIER POPULAR

Dan SOCIU

Nevoi speciale

Roman

Ediția a II-a, revăzută, cu o postfață a autorului

CARTIER

Editura Cartier, SRL, str. București, nr. 68, Chișinău, MD2012.
Tel./fax: 022 20 34 91, tel.: 022 24 01 95. E-mail: cartier@cartier.md
Editura Codex 2000, SRL, Strada Toamnei, nr. 24, sectorul 2, București.
Tel./fax: (021) 210 80 51. E-mail: romania@cartier.md
cartier.md

*Cărțile CARTIER pot fi procurate online pe shop.cartier.md
și în toate librăriile bune din România și Republica Moldova.
Cartier eBooks pot fi procurate pe iBooks, Barnes & Nobles și pe cartier.md*

LIBRĂRIILE CARTIER

Librăria din Centru, bd. Ștefan cel Mare, nr. 126, Chișinău.
Tel./fax: 022 21 42 03. E-mail: librariadincentru@cartier.md
Librăria din Hol, str. București, nr. 68, Chișinău.
Tel./fax: 022 24 10 00. E-mail: librariadinhol@cartier.md
Librăria online, shop.cartier.md.
Tel.: 068 555 579. E-mail: vanzari@cartier.md

Colecția *Cartier popular* este coordonată de Gheorghe Erizanu
Editor: Gheorghe Erizanu
Lectori: Em. Galaicu-Păun, Valentin Guțu
Coperta seriei: Vitalie Coroban
Coperta: Vitalie Coroban
Design/tehnoredactare: Marina Darii
Prepress: Editura Cartier
Tipărită la Bons Offices

Dan Sociu
NEVOI SPECIALE
Ediția a II-a, mai 2019

Prima ediție a apărut la Editura Polirom în 2008.

© 2019, Editura Cartier, pentru prezenta ediție. Toate drepturile rezervate.
Cărțile Cartier sînt disponibile în limita stocului și a bunului de difuzare.

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții
Sociu, Dan.

Nevoi speciale: Roman/ Dan Sociu; cop.: Vitalie Coroban. – Chișinău:
Cartier, 2019 (Tipogr. „Bons Offices”). – 172 p. – (Colecția „Cartier popular”/
coord. de Gheorghe Erizanu, ISBN 978-9975-79-891-4).

500 ex.

ISBN 978-9975-86-340-7.

821.135.1-31

S 65

*O saisons, ô châteaux,
Quelle âme est sans défauts?*

Rimbaud

1.

Valentina și-a aruncat geanta printre celelalte și a intrat în mașină. Dan a mai rămas puțin în fața portbagajului deschis, cu rucsacul alb în brațe, întrebându-se dacă să scoată banii atunci sau în supermarket. A tras repede dintr-un buzunar interior o bancnotă de 20 de euro. Mișcărilor îi erau clare, hotărâte, dar de fapt nu știa de ce alesese așa și nu altfel, ca de fiecare dată când era vorba de bani. A intrat în mașină și s-a așezat în spate, lângă Min, la distanță de un braț de ea. Și-a pus centura de siguranță, cum îi promisese Kajsei în aprilie că o s-o facă mereu.

— Frank spunea să aducem și noi ceva pentru grătar, nu?

— Nu știu dacă mai găsim ceva deschis, i-a răspuns Iassen și a dat muzica mai tare.

— Îmi place asta, i-a strigat Dan.

Iassen a zîmbit cu toți dinții, fericit.

— E electro mai vechi, ascultă ritmul ăsta de polka.

Bătea cu palmele pe volan și-și legăna bărbia. Era evident că se simte bine. Toți patru se simțeau bine.

Sauna le topise oasele. Min mirosea a lămâie și a soare. I-ar fi plăcut să se tragă mai aproape de ea pe banche-tă, dar nu avea curaj. Dădea semne că ar fi vrut să fie lăsată în pace.

Sau nu. Sau da. Dacă mi-aș lăsa capul pe genunchii ei, m-ar respinge?

Nu știa cum să-i mai citească gesturile. Cu o seară înainte o văzuse cît de bine controla totul, îmbrăcată în hainele ei noi, negre, atît de elegante în comparație cu ceea ce purta de obicei, vorbind calm și trist despre o parte a vieții ei care murise.

Sau poate doar accentul ei e trist.

Printre altele, *performance*-ul fusese despre confuzie, dar mișcărilor ei erau opusul a tot ce știa Dan despre asta. Și văzuse multă lume confuză, trăise în confuzie ani de zile.

— Deci nu luăm nimic.

— Dacă găsim deschis, luăm, dacă nu, aducem ce avem în frigider, i-a răspuns Min.

În prima piscină în care intraseră amîndoi, îi spusese că ar prefera să înoate într-o apă adevărată, nu într-un bazin aglomerat. Ea i-a răspuns că deocamdată nu au decît bazinul aglomerat.

— Pînă la urmă, dacă nu vor să ne dea nimic, putem mînca legume și gata, nu? a spus Valentina.

Iassen a rîs:

— Nu, eu vreau doar o bucată mare de carne în farfurie, voi faceți ce vreți. Mi-e foame de mor.

— Eu nu știu dacă pot să mănînc acum ceva. M-a cam speriat ultima repriză în saună, cînd credeam că o să leșin.

L-a privit pe Dan în oglinda retrovizoare, zîmbindu-i:

— Dar în apa fierbinte a fost plăcut, nu?

— O, da. Mi-era dor să stau într-o cadă. La castel sînt numai dușurile alea.

Mai devreme, se îndepărtase de ceilalți doi și se băgaseră după un colț, într-o piscină pentru tratament. Stăteau întinși, lipindu-se din cînd în cînd unul de altul, cînd îi împingeau jeturile de apă. De sub ei se auzea pu-făitul jacuzziului. Valentina îl numise *the drum & bass* și îl îndemnase să se scufunde, să îl audă de dedesubt.

— În mail, Frank zicea ceva de genul „ajutați-ne să părăsim mai ușor Solitude”. Asta înseamnă că trebuie să le facem ceva foarte dezgustător, să plece cu inima ușoară?, a întrebat Dan.

Pronunțase „dessss-piii-ca-ble” ca Duffy Duck, stropind în jur cu salivă.

— Da, am putea să-i punem unul dintre cei trei copii pe grătar, a spus Min și a zîmbit.

— Chiar ai zis tu, Min, așa ceva sau încă am apă în urechi?

Cînd au coborît din mașină, a făcut împreună cu ei cîteva pași prin iarbă, înspre ceilalți, apoi s-a oprit, s-a întors pe călcîie și a luat-o spre studioul lui.

— Mă întorc imediat, mă duc să-mi las astea.

Ceilalți au dat din cap, somnoroși. S-a gândit că dacă soarele s-ar fi ascuns în acel moment după un nor sau s-ar fi trezit dimineată în altă dispoziție, și-ar fi dorit ca ea să strige: „Stai puțin, vin și eu cu tine”. Ar fi intrat în studio, și-ar fi aruncat amîndoi rucsacurile pe podea, oftînd.

Nu și acum. În acea clipă era un bărbat de 30 de ani, independent. Hotărîse deja că trebuie să-și producă singur serotonina și toate celelalte. Făcută în casă, cum s-ar zice.

Gîndindu-se la asta, a deschis energic ușa studioului, cu plăcere de proprietar. Mai avea de stat două luni acolo, apoi o să-i ia tot înapoi. Dar pînă atunci, erau ale lui. Cele două chei, pentru care lăsase 100 de euro garanție. Farfuriile, oalele, răzătoarea, vasul de spălat salata, desfăcătorul de conserve, pe care nu-l folosisese niciodată. Cana de ceai înnegrită. S-a dus direct la chiuvetă, a turnat detergent peste buretele murdar și a început să spele cana. Nici măcar nu-și dăduse jos rucsacul. Se grăbea prea mult. Făcea gesturi brutale, incoerente. Dar știa că e ok ceea ce încerca să facă: să-ți țină casa, așa provizorie cum era, în ordine. Să nu miroase a bărbat singur, patetic. Era ok, dar se grăbea prea mult. Poate că îi slăbiseră reflexele, din anii trecuți, anii băuți. Tremurul mîinilor îi dispăruse, dar rămăsese cu o neîndemînare cronică. Bătea de multe ori pe tastatură alte litere decît cele pe care le voia.

Cine știe ce alte lucruri au mai rămas și nu le văd.

Asta îl speria. Poate că toți ceilalți erau atît de politicoși și drăguți sau doar neatenți și nu-i spuneau nimic. Poate că arăta ca o ciudățenie, cu tot cu cei 9 dinți noi pe care și-i pusese înainte de a pleca din țară. Nicio diferență, din punctul ăsta de vedere, între tine și românii care pleacă să muncească în Spania sau Italia. Asta era o glumă a lui Eugen, cel mai bun prieten al său, în continuare, dacă există o asemenea ierarhie și chiar dacă nu se vedeau mai deloc, nici măcar nu-și vorbeau pe net. Eugen era mîndru că Dan își pusese dinți, era un semn că viața lui se schimbase în bine.

Poate că nici creierul meu nu e în regulă. De asta vorbesc atît de mult.

Îl enerva că nu reușea să fie mai reținut, deschidea gura prea des. Putea fi și amuzant, știa asta, dar și plictisitor. Cu toate ticurile enervante: referințele la cărți sau cultura pop, despre care descoperise aici că nu e deloc atît de universală pe cît o crezuse. Și istoriile vechi, casa fără curent, apă și căldură a lui Ștefan, în care locuise o vreme, spitalul și dieta, și pe care le tot descojea zîmbind, ca să mai taie din cruzime. Și chiar rîdeau, uneori în hohote, alteori transmiteau mai departe povestea. Și engleza îl ajuta să fie mai dezinhibat, dar se surprindea din cînd în cînd vorbind ca într-un sitcom.

A deschis sertarul de sus al biroului și a scos un șervețel mototolit. Și-a luat hanoracul albastru și a îngheșuit în buzunare șervețelul cu cannabis, punga roșie cu tutun și hîrtiuțele de rulat. Îi plăceau obiectele alea mo-

totolite de la atîta purtat prin buzunare, ușor jechoase, cu un vag aer toxic. Și în același timp îl făceau anxios. Îi era teamă să nu devină dependent din nou de nicotină. Nu știa precis dacă fumatul i-ar fi fost foarte dăunător. Doctorii de pe internet spuneau că e fatal pentru ceea ce avea el, dar nu explicau cum, cît de repede, și nici nu voia cu adevărat să afle. În unele seri, după cîteva jointuri, simțea mici dureri abdominale, dar se calma spunîndu-și că sînt de la operație sau că mîncase prea multe grăsimi. Și dacă ar trebui să le lase de tot?

— Cu ce aș rămîne, cu adevărat, dacă s-ar întîmpla asta?, o întrebuse de multe ori pe Viviana, în timpul certurilor lor. Simțea și el că e întrebarea unui cabotin. În plus, era profund jignitoare.

În ultimul moment, înainte să iasă pe ușă, s-a hotărît să-și schimbe tricoul. A deschis dulapul și a văzut din nou sacoșa roșie cu fusta gri și bluza cu dungi pe care le împrumutase Min în seara Sommerfestului. Le uitase acolo pur și simplu sau erau un cadou pentru coreeană? Nu-și mai amintea dacă îi spusese ceva despre asta înainte de a pleca. O ascultase doar în primele ore, apoi plînsul și vorbele ei deveniseră prea chinuitoare.

Petrecerea începuse de cîteva ore. Era stingher printre ei. Îi vedea cum trec prin fața lui cu sticlele de băutură în mîini, dar abia îi atingeau retina. Erau pentru el niște neurochirurghi extratereștri, operînd cu instrumente de neînțeles. În comparație cu artiștii români pe care îi cunoscuse Dan, păreau doar niște puști care

împart ceva băutură la un picnic. Dar ei păreau îngri-
jorați. O auzise pe Renee spunându-i lui Josh:

— Hei, ghici.

— Ce?

— Ieri am avut o zi întreagă fără nicio picătură de alcool.

Simțea în vocea ei teama de acel fir invizibil care-ți mișcă brutal în sus și în jos mintea. Într-o seară, pe la jumătatea lui iunie, Dan intrase în studioul lui Javier să facă împreună cîteva jointuri. Pe un perete întreg, pe rafturi, erau înșirate cîteva zeci de sticle de bere goale.

— Țsta e calendarul meu. Aici e luna iulie.

Era una din serile în care ar fi simțit că pierde ceva, că dă din el și nu rămîne cu nimic, dacă i-ar fi împăr-
tășit Vivianeii orice. Așa că încerca să o ocolească. Dar ardea să-i spună gluma lui Javier. Să-i spună în ce punct ajunsese Javier, care asculta cu atenție de cîte ori vorbea Dan despre experiența lui alcoolică. Îl simpatiza pe Javier, și ea nu numai. O văzuse odată vorbind cu cineva despre mexican și lingîndu-și, provocator, buzele. Îi recunoscuse fantasma și o înțelegea. Dar o și urîse atunci. Se gîndea că în alte timpuri, dacă și-ar fi urmat pornirile naturale și modelul de educație al tatălui său, cum o făcuse în alte privințe, ar fi pocnit-o peste gură.

Cu un gest, m-a anulat. Nu mai sînt bărbatul ei, sînt copilul bolnav, pe care îl ceartă sau despre care vorbește cu duioșie.

Și nu știa ce să creadă despre astfel de gînduri, dacă nu sînt doar fraze. Altă dată, ea își uitase messengerul

deschis, laptopul desfăcut larg, pe masă. Pe ecran înghetase o discuție cu Vlad, amicul lor, al ei mai mult, confesorul ei virtual, din Amsterdam.

— Și nu ți-e teamă să-l lași singur la ora asta pe-afară, cu toate artistele alea?

— Nu, toți ceilalți bărbați sînt mai bine făcuți decît el. Nu are nicio șansă, săracul.

Nu era totuși exagerat de multă băutură în curte, pe mese, dar lumea intrase bine în starea de chef. Cît de mult se putea asta, la media lor de vîrstă, care nu cobora sub 30. O căută din ochi pe Min. Stătea lîngă ușă și asculta cu seriozitate ceea ce-i spunea Ole, care gesticula și se plimba prin fața ei, dintr-o parte în alta. Vorbeau probabil despre *performance*. Vedea pe chipul ei că analiza pe care o făcea arhitectul elvețian nu era flatantă în mod deosebit, dar părea interesantă. Dan se simțea neglijat. Spectacolul i-o furase. Se întilniseră rar și înainte, în timpul repetițiilor ei cu Valentina, dar crezuse că după ce show-ul se va fi terminat, vor avea timp să stea mai mult împreună. Să se plimbe noaptea prin pădure, cum făcuseră de cîteva ori. Kilometru după kilometru, adînc, în jos, înspre poalele dealului, printre copaci, pînă cînd luminile dispăreau în urmă și îi vedea doar mînele albastre sau galbene fluturînd. Apoi nici mînele, doar îi auzea respirația și vocea. Urmau deci alte cîteva ore în care ceilalți *fellows* îi vor spune, cei care nu apucaseră încă să o facă, unul cîte unul, părerea despre spectacol? El îi scrisese deja ceva despre asta, un fel de poem. O întrebase la amiază, cînd plecaseră spre

Stuttgart, spre saună, dacă îi plăcuse. Nu îl înțelesese, nu era destul de concret. Încerca să se liniștească spunându-și că e poate traducerea de vină, o făcuse singur, în engleza lui aproximativă, dar știa că nu e doar atât.

Încă nu se întunecase de tot, „sîntem în vest și soarele apune tîrziu, foarte încet, aproape te îmbolnăvește”, cum spunea Ruxandra pe blogul ei, Jasmine punea porumb pe grătar, se gîndea dacă să mănînce ceva, aproape nimic din ce era acolo nu se potrivea cu dieta lui *low-fat*, trebuia să mestece totuși ceva, voia să se drogheze și nu putea s-o facă flămînd fiind, îl văzu pe Ivan, arhitectul spaniol, ducînd pe brațe o farfurie mare cu o bucată de vită succulentă. Era ultima, se gîndi că Viviana i-ar fi păstrat cu siguranță și lui una. Îl rugă să o împartă cu el. După ce termină de înghițit tot, fără să se uite măcar o clipă în farfurie, dar nici într-un alt punct anume, coborî în Cafeteria, să-și ia o sticlă de suc de portocale. După teighea, Alena și prietena ei, D., rîdeau exploziv, fără oprire. Le auzise cu o zi înainte, studioul lui fiind peste drum de al lor. Erau tonice, îi reamintea de ce îi plac atît de mult americanii. Erau frumoase amîndouă, Alena, cu picioarele ei negre și strălucitoare, și D., uriașă, ciocolatie, cu ochi vii și extrem de inteligenți și cea mai mare pereche de sîni pe care o văzuse vreodată. De altfel, cînd se apropiase de ele, D. tocmai descria cu palmele un semicerc larg deasupra lor, spunînd ceva despre o pedeapsă misterioasă prin care s-ar explica de ce au gimnastele pieptul atît de plat. Dan trecu repede prin fața lor, deschise frigiderul, pescui în viteză o sti-

clă de *orangensaft*, deschise caietul cu datorii și bifă o liniuță. Simțea că, dacă se oprește, o să fie întrebat ceva despre Nadia Comănechi. Cu o lună înainte nu ar fi fost nicio problemă, cu toate că îl oboseau poveștile despre țara din care tocmai plecase. Pentru dinamica locului, era oricum o greșeală să spui povești mai lungi de cinci propoziții. Iar ca să spună cele mai simple lucruri despre România, avea nevoie de lungi explicații pentru fiecare detaliu, atît de confuz și îndepărtat era pentru tot restul lumii ce se întîmpla acolo. Cu o lună înainte însă, ar fi făcut orice să-și găsească noi prieteni. Orice, numai să fie în afara cuplului. Iar acum voia doar să o găsească pe Valentina, să se ascundă undeva și să fumeze împreună cîteva jointuri. Unul după altul. Cu mult tutun aspru, tare, și să le tragă adînc în piept. Îi scrisese Ruxandrei pe messenger într-o seară că așteaptă să iasă odată pe piață neorganele, să-și ia și el un neopancreas și să poată bea o sticlă mare de votcă. Dintr-o mișcare, fără să respire. Ce prostie, i-a răspuns ea.

Era trecut de ora unu, aproape toată lumea dansa, el cu Valentina stăteau sub tei, moleșiți de hașiș. Ea îi spunea ceva despre PAF, o colonie de artiști din Franța, unde urma să plece a doua zi dimineață. Știind că italianca o să fie acolo, se legăna într-un fel de euforie copilăroasă. Oana în Los Angeles. Charlotte în Berlin. Kajsa în Stockholm. Putea să meargă oricînd acolo sau acolo, sau acolo, ele o să-l ajute, măcar o vreme, cît să se poată orienta, chiar dacă nu era nicio legătură puterni-

că între ei, tocmai pentru că lipsea legătura puternică. Ruxandra în Luxemburg. La ea nu s-ar fi dus niciodată. N-ar fi avut curaj, erau străini acum, dacă au fost vreodată altfel. Mai demult, într-o cu totul altă viață, într-o viață care se scufundase atât de adânc, încît avea un fel de convingere secretă și absurdă că nimic nu existase cu adevărat, își lăsase soția și copilul ca să fie cu ea. Sau ca să bea cu un set nou de oameni, mai interesanți. Milli în București. Era cu zece ani mai tînără decît el. Și era în București, unde nu s-ar mai fi întors prea curînd, sau chiar niciodată. Ochii ei verzi și felul în care îl privea uneori îl intimidau, dar îi creau scurte scenarii de fericire direct în sistemul nervos central. Felul în care îl privea uneori din fotografia de pe messenger, pentru că, altfel, se întîlneau rar. Iar cînd se întîlneau în lumea reală, nici cei zece ani dintre ei nu întîrziu să se materializeze. Dar lumea era acum terenul lui de joacă, îi plăcea asta. Putea merge oriunde voia. De cînd nu mai bea, pierduse iluzia eternității. Și convingerea că e invulnerabil, înconjurat de bărbați puternici. Cînd bei, ești peste tot acasă, pentru că oriunde îți găsești tovarăși. Dar cîștigase toată libertatea de mișcare pe orizontală sau măcar curajul să o încerce.

— La PAF, toată lumea vorbește deschis. Dacă ai un proiect, îl arăți tuturor și, chiar dacă îți sînt prieteni, ți-l critică fără nicio jenă.

Hașișul îi crea stări amestecate. O privea pe Valentina direct în ochi și încerca să o creadă, dar nu reușea să vadă vreun fel de greutate în cuvintele ei. Cu haina ei

roșie, elegantă, și zîmbetul puțin trist, lui Dan, în acea seară, nu i se părea potrivită pentru comunități artistice, mai degrabă pentru o vilă veche de cîteva sute de ani, igrasioasă, în Toscana, în care să stea singură cu cîteva pisici. Și de ce vorbea atît de mult despre locul acela utopic? Era o invitație? Dar ce fel de invitație. Sau era doar mîndră, cum fusese de gadgeturile din piscină. Poate era doar un semn de prietenie și el se gîndea la prostii. Ar fi vrut să se trezească, să poată înțelege mai mult. Și Min? Unde se duce Min? În Coreea? În Noua Zeelandă, unde trăise cu Ian în ultimii ani? Dar nu mai era cu Ian. La PAF? Acolo ar fi fost cel mai aproape. La două ore distanță de Paris.

— Da, pare fain și destul de ieftin. Și tu o să fii acolo?

— Sînt mai tot timpul acolo, acolo îmi țin lucrurile.

— Și la Roma, la ai tăi, te mai duci?

— De Crăciun, uneori. Nu prea mă înțeleg cu ei.

Valentina avea 26 de ani. Era incredibil. Cum spunea cineva care avea 35 și trăia cu permanenta senzație că totul s-a sfîrșit de mult: există oameni care s-au născut după 1980. Există și oameni care s-au născut după '90, dar ei sînt oricum o altă specie. La 26, el plecase la București, să se plimbe prin Muzeul Național de Artă Contemporană și în alte locuri sclipitoare împreună cu cea mai tare poetă a generației lui. Nu avea niciun ban și nu știa să facă nimic, stătea pe capul lui frate-su, în camera lui de cămin. Și nu era nimic eroic în toată povestea. În secret, sperase să nu reușească. Nu-și putea imagina o singură zi trăită împreună cu ea de la un

capăt la altul. S-ar fi trezit mahmur, jenat, ca în fiecare dimineață și pe urmă ce.

— Hei, Frank, o să-ți fie greu să te întorci la viața reală?

Era vocea lui Ivan, arhitectul spaniol. Dan, scriitorul român. Nu se recunoștea, intim, într-o asemenea etichetă. Dar cine zice că trebuie să te recunoști în vreo etichetă. Sînt acolo ca să te ajute să mergi mai departe și să fii cumva recunoscut de alții de la o zi la alta și atîta tot.

— Ivan, de ce îi spui viața reală, nu înțeleg. Adică aici ce e?, interveni Dan.

— Aici nu te trezești dimineața, în primul rînd, spuse Martin.

Martin, managerul cultural? Făcea ceva greu de etichetat. Mai niciunul dintre rezidenți nu făcea însă ceva ușor de etichetat în cuvintele majorității oamenilor. Josh era numit artist vizual în biografia de pe site-ul Akademiei, dar, în afara jobului său de profesor, lucra o seară pe săptămînă, chelner, într-un restaurant din San Francisco și cu banii cîștigați finanța proiectele altor artiști, acesta fiind unul dintre principalele sale proiecte artistice. O rugase pe una dintre cele mai faimoase artiste contemporane să-i împrumute patul ei, ca să-și consume în el doliul unei despărțiri, și ea i-l trimisese din Europa prin avion. Javier, care ar fi putut fi numit sculptor, în lipsa unui alt cuvînt, agăța de pereți canistre uriașe cu benzină și turna inele de ciment în jurul unor saltele culese de pe străzi. Îi amintea lui

Dan de cea pe care dormise un an de zile la căminul studentesc din Iași, doar că ale lui Javier erau mai curate. Ivan, bulgarul, era și el artist vizual, dar de cele mai multe ori se planta în intersecții din Austria sau Germania, îmbrăcat cu o uniformă de polițist bulgar, și dirija circulația, fura părți din lucrările celebre expuse în galeriile de artă contemporană sau modifica lifturile în instituții publice. Iassen era, oficial, arhitect, însă proiecta pe clădiri reale, ca un fel de spectacol, pentru grupuri de curioși, direct de pe laptopul său, modele virtuale alternative ale acelor construcții. Min era dansatoare, dar Ioana, fiica de 4 ani a lui Dan, ar fi spus că mai mult vorbește decât dansează.

— Nu, serios, de ce nu e viață reală? Se întâmplă lucruri importante aici, se schimbă destine.

Își juca enervarea și se ridicase de pe scaun. Plănuise de câteva minute să se ridice în picioare și să se întoarcă, să vadă unde e Min. Dar în așa fel încît să nu-i întrerupă brutal discursul italienei. Trebuia să fie, în toate, cît mai puțin agresiv, așa hotărîse chiar atunci. Țsta era programul. Cum auzise mai devreme, de la Valentina:

— La PAF avem o singură regulă – *Make things possible for each other.*

Min dansa cu ceilalți. S-a apropiat de ea balansîndu-se după muzică:

— Hei, vrei să vii cu mine să fumăm o țigară?

— Sigur. Putem sta și aici, nu trebuie să mergem undeva.

— Ok.